

til Vicepræsident ved 23, Byfoged Knudsen til Secretair ved 59 og Cancellieraad Bockmann til Vicesecretair ved 30 Stemmer.

Var 1821 den 7de Februar var Storthinget forsamlet.

En Deputation bestaaende af Statsraad Tank, Provst Juell, Ritmester Heidmann, Sorenskriver Landmark, Foged Rastrop, Grosserer Young, Sectionschef Lundegaard, Gaardbruger Wereide og Gaardbruger Nubberud, affendtes til Regjeringen for at melde at Storthinget var constitueret, og kom tilbage med den Underretning, at Storthinget vil blive aabnet i Morgen Formiddag Klokken 11.

Efter Præsidentens Forslag blev eenstemmig besluttet, at en Deputation skulle udnævnes for at complimentere Regjeringen, naar Storthinget er bleven aabnet. Til Medlemmer af denne Deputation bleve udvalgte: Amtmand Berg, Provst Deinboll, Foged Landmark, Byfoged Bull, Banksdirecteur Orholm, Rigsraad Flor, Sergeant Spjeldnæs, Gaardbruger Aaset og Gaardbruger Lodgaarden.

Var 1821 den 8de Februar var Storthinget samlet.

Rigets Statholder, Hs. Excellence Grev Sansbels, ledsaget af den Kongl. Regjering, af Høiestesret, Generalstaben, Universitetets Lærere og Stadsens øvrige Autoriteter, indfandt sig Klokken 11 Formiddag i Storthinget, modtagen af en Deputation, hvis Medlemmer vare: Consistorialraad Aschehoug, Stadshauptmand Tønder, Lieutenant Hoel, Grosjerer Pløn, Kjøbmand Mowinkel, Proprietair Gasmann, Gaardbruger Øvern, Lensmand Øverland og Gaardbruger Aæfved.

Statholderen forelæste Hs. Majestæt Kongens aabne Brev af 22de Januar d. A., hvorved han befuldmægtiges til paa Høifsammes Vegne at aabne nærværende Storthing paa constitutionsmæssig Maade. Dernæst blev ved Statsraad Sommerhjelm oplæst Hs. Majestæts naadige Tale i samme Anledning, og ved Statsraad Grev Wedel Jarlsberg Hans Majestæts Beretning til Storthinget om Rigets Tilstand; hvorefter Hs. Excellence Statholderen erklærede nærværende Storthing for at være constitutionsmæssigen aabnet.

Præsidenten fremsagde i denne Anledning en Tale; hvorefter Statholderen med Følge forlod Storthinget. Hans Majestæts aabne Brev, de foransførte Taler og Beretningen om Rigets Tilstand ere af følgende Indhold:

“Vi Carl Johann, af Guds Naade Kongsge til Sverige og Norge, de Gothers og Venders; Gjøre vitterligt: Ledet af de landsfaderlige Følelser, Vi bære for Vort troe, Norske Folk, havde Vi intet hellere ønsket, end omgivne af dets nu sarsamlede Repræsentanter, Selv at kunne aabne det nu forestaaende ordentlige Storthing. Men Forsretninger, der i lige Grad angaae begge de forenede Riger, nøde Os til, at opgive dette Vort Ønske.

Vi tvivle ingenlunde paa, at det vilde have været ligesaa kjert for Norges Storthing, som det var overensstemmende med Vore Ønsker, at Vor Elskede Søn, Hs. Kongl. Høihed Sveriges og Norges Kronprinds, kunde ved denne Leilighed have traadt i Vort Sted; men ogsaa dette Ønske have Vi af de samme Grunde maattet opgive.

I Betragtning af disse Omstændigheder have Vi villet bestikke, ligesom Vi og ved dette Vort aabne Brev naadigst bestikke Os Elskelige, Vor Stats holder i Vort Kongerige Norge, En af Sveriges Riges Herrer, Canzler for det Norske Universitet, Ridder og Commandeur af Vore Ordener m. m., Hr. Greve von Sandels, til paa Vore høie Begjærne at aabne det nu forestaaende Norges Stors

things Forhandlinger, ved den ham fra Os ellis gemed dette Vort aabne Brev naadigst tilstillede Tale, hvilken han selv haver at oplæse, eller ders til at udnævne en af Vore Norske Statsraader. Og har bemeldte Vor Statholder i Dyrigt at udføre den ham herved naadigst overdragne Forretning, overensstemmende med Grundlovens 74de Paragraph.

Givet paa Stockholms Slot, den 22de Januar
1821.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

C a r l J o h a n.

(L. S.)

Jonas Collett,
i Statsministerens Forsald.

L. Stoud Plateu."

Gode Herrer og Norske Mænd!

"Ses Nar ere henrundne siden den Tidspunct, da Eders Konge antog den Pagt, der ved at forene Eder med et Folk, som nedstammer fra samme Forsædre som I, betryggede Eders Frihed og anviste Eder Sted blandt uafhængige Nationer.

Beretningen, som bliver Eder forelagt om Rigets Tilstand, vil sætte Eder i Stand til at kunne paa skjønne Fordelene ved Eders nærværens de Stilling.

Intet Folk paa Jorden har med færre Opofrelser, end det Norske, erholdt constitutionelle Rettigheder, Frihed og Uafhængighed. Men for at bevare Forsynets saa kostbare Gaver, lad os ihuskomme; at intet Folk er værdigt at være frit, naar det ikke forstaaer at være det under Lovene. Lad os ei glemme, at flere Stater have længe kjæmpet med Despotisme, Anarchie og Borgerskrig. Andre have efter mange overstandne Farer seet sig nødte til, for det almene Bedstes Skyld, at indskrænke Rettigheder, som Lidenskaberne's Voldsomhed havde misbrugt.

Bed at undersøge alt hvad Statsstyrelsen har virket siden det i 1818 forsamlede Storthing, ville I blive overbeviste om Eders Regjerings faderlige Omfarg, og den utrættelige Virksomhed, hvormed den vaager for Eders Vel.

Vist nok staaer endnu meget tilbage for os at afgjøre. Vor civile og criminelle Lovbog er endnu ei udkommen. De constitutionelle Magters Ligevægt og Skjelnemærker ere ei klarligen be-

stemte, men den Varsomhed, jeg har viist ved alle Leiligheder, hvor min Mellemkomst som Konge har været nødvendig, bør fuldkommen betrygge Eder. Budgettet og den tilfredsstillende Oversigt over Rigets Indtægter, som bliver Eder forelagt, vil gjøre Eder bekendte med Landets Hjelpekilder, og sætte Eder i Stand til at tage de Forholdsregler, der ere nødvendige for at syldestgjøre de Pligter, der paaligge Nationen.

Opgjørelsen med den Danske Regjering angaaende den Dansk-Norske Statsgjeld er tilendebragt.

Skulde Norges Andeel have været bestemt efter Constitutionens 93de Paragraph, og i Forhold til dets Folkemængde, vilde det have faaet omtrent en Trediedeel af denne Gjeld at tilsvare; men ved de Grunde, som Eders Regjering har gjort gjeldende, er denne Andeel bleven nedsat til en Sum langt under hvad der var beregnet dette Land til Last.

Forsynet har velsignet Jordens Afgrøde. Landøkonomiens raske Fremfærd vil snart, haaber jeg, sætte os i Sikkerhed mod Fremtidens Begivenheder. Agerdyrning, Manufacturer og Haandverker ere Hovedkilderne til almeen Velstand; og disse Kilder udtørres aldrig hos et tarveligt og arbeidsomt Folk. Norges Handel lider under den

samme Standsning, der hersker i alle Verdens Dele. Vi ville haabe, at Tidsomstændighederne vorde gunstigere; lader os imidlertid ved Stræbsomhed, Sparsommelighed og Klogskab søge at raade Bod paa den Forlegenhed, der er en Følge af hiin Standsning.

Med de fremmede Magter vedblive den Scandinaviske Halvøes tvende Riger at staae i de venstfabeligste Forholde, og med sand Tilfredshed kan jeg bebude Eder: at uagtet den ubehagelige Hændelse, som er indtruffen paa Bodø, har jeg al Grund til at haabe, at vore Handelsforholde ikke ville lide under denne Tildragelse, der har vist sig fra en libet fordeelig Side. Den Storbritaniske Regjering har ved denne Leilighed lagt for Dagen den forligelige Aand, hvis hele Værd Vi erkjende. Vor Værdighed fordrer, at Vi svare dertil.

Magternes Sindelag mod hinanden afmaales ikke efter Staternes Kræfter, men efter Statsindretningens Fasthed og National: Selvstændighed. Eders Konges Formaal vil altid være at opretholde denne Borgen, uundværlig for Stater af anden Rang, og betryggende Folkenes Fred. Hans Villie kan aldrig være anden end Lo:

46 Stortinget d. 8de Febr.

venes; Hans Hæder er uadskillelig fra Eders Frihed.

Givet paa Stockholms Slot, den 22de Januar 1821.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

(L. S.)

Jonas Collett,
i Statsministerens Forsald."

"Til Stortinget!

Det er med særdeles Tilfredshed at Hs. Kongelige Majestæt, i Følge Rigets Grundlov, herved naadigt meddeler Folkets nu forsamlede Repræsentanter Beretning om Rigets indre Styrelse i det siden sidste ordentlige Storting henrundne Tidsrum.

Stortinget vil deraf, ligesom og ved grundlovmæssig Grandskning i Statsstyrelsens Forretnings-Protocoller, vorde overtødet ont, at saavidt Hs. Kongl. Majestæts constitutionelle Magt, samt de indskrænkede Resourcer og de for Norges Land, som for hele Europa, mindre heldige Tids-Omskændigheder have tilkadt det, har Hs. Kongl. Majestæt ikke unddraget nogensomhelst af Statsstyrels

sens særskildte Ørene Sin landsfaderlige Omhue og Velvillie.

Hans Kongl. Majestæt har tvertimod uafbrudt anvendt Sin Kongl. Magt og Myndighed til paa muligste Maade at haandhæve Ret og Retsfærdighed i Riget, ved nøie at paasee Landslovens Overholdelse, samt for øvrigt til at befordre større almeen Oplysning, afhjælpe forefundne Mangler, ordne Statens Handels- og Finants-Væsen, samt til at organisere Forsvarsvæsenet til Lands og Vands i Overeensstemmelse med de af Hs. Majestæt og Storthinget fattede Bestemmelser, samt med stadigt Hensyn til Rigets nuværende politiske Stilling. Hs. Kongl. Majestæt finder sig saaledes overbevist om at have opfyldt Sin Kongl. Pligt ved, saavidt muligt, at have befordret Rigets Hæder og Held.

Paa de vigtigste af disse Bestræbelser vil Hs. Kongl. Majestæt herved naadigst henlede det nu forsamlede Storthings Opmærksomhed.

Under 17de Novbr. 1818 har Hs. Majestæt fundet for godt naadigst at bestemme en forandret Fordeling af Forretningerne iblandt Regjerings-Departementerne, hvis Antal fra 7 indskrænkedes til 5, og er fornøden Kundgjørelse i saa Henseende udfærdiget.

For endmere at grundfæste den lovmæssige Friheds sikreste Bævn, almeen Oplysning og gavnlige Kundskaber, har Hs. Kongl. Majestæt givet Norges Universitet flere Prøver paa Belvillie og Omhu, ligesom Hs. Majestæt med Tilfredshed har lagt Mærke til denne Stiftelses heldige Fremgang. Arkelig tiltager de Studerendes Antal ved Høiskolen, og flere herved dannede unge Videnskabs Dyrkere virke allerede som duelige Embedsmænd i Landet.

Universitetets videnskabelige Apparater ere forøgede og forbedrede. Natural-Musæet, der hidtil aldeles manglede Locale, har erholdt et saadant, og vil derved end mere bidrage til at befordre de for Norges Land vigtige Naturvidenskaber. Det botaniske Hauge-Anlæg paa Løien Gaard vil i indeværende Aar vorde fuldført, ligesom de videnskabelige Plante-Systemer og det opførte Drivhuus indeholde allerede en betydelig Mængde Planter og Værter fra de meest forskjellige Jordstrøg. En hidtil saare væsentlig Mangel har Universitetet erholdt afhjulpet ved Indkjøb af en egen Gaard, hvor det ei alene har vassende og bekvemme Høresale, men hvori tillige er indrettet frie Logier for flere til Understøttelse trængende og værdige Studerende.

For at danne duedige Lærere til Landets lærde Skoler, har Hs. Kongl. Majestæt ved naadigst Reglement af 14de August 1818 befolet oprettet et philologisk Seminarium, der allerede virker med Held.

Liaesaa har Hs. Kongl. Majestæt ved naadigst Reglement af 1ste Marts 1819 henlagt Bjergverks; Videnskabernes theoretiske Studium til Universitetet, men tillige anordnet at sammes practiske Deel skal læres ved Bjergverks; Indretningerne paa Kongsberg; derved er sørget for, at Mangel paa duedige og kyndige Bjergmænd ei i Tiden skal opstaae.

I den nye oprettede lærde Skole i Drammen, der nu er fuldstændig organiseret, undervises allerede et betydeligt Antal Elever, hvilket tilfulde godtgjør Nytten og Nødvendigheden af dette Institut ved Siden af den lærde Skole i Christiania, der ogsaa i senere Aar betydeligen er udsvidet.

Almue- Skolevæsenet har heller ikke savnet Hs. Kongl. Majestæts naadigke Omsorg. Saaledes er i Rigets Hovedstad anstillet Prøver med den Well; Lancasterske Undervisnings; Methode, der i senere Aar har vundet saa almindeligt Bifald i de fleste af Europas Stater. Denne Prøve

D

17015

ve er endnu ikke tilendebragt og Resultatet saaledes ei tilfulde bestemt.

For at ophjælpe de frie Kunster, og fornemmelig for at hæve Haandverksstanden til en høiere Culturgrad, har Hs. Kongl. Majestæt naadigst bifaldet Oprettelsen af en Tegneskole i Christiania, efter Udkast og under Bestyrelse af sagkyndige Mænd, der frivilligen have paataget sig dette Hverv. Denne Tegneskole har i dens korte Tilværelses Tid gjort ualmindelig Fremgang, og Haandverks-Mesternes samt deres Lærlinges udviste særdeles Lyst til, og Iver for, ved Kunsten at forbedre deres Haandverk samt forskjønne deres Arbejder, har gjort denne nye Stiftelse fortrinlig værdig til det Offentliges Opmærksomhed og Understøttelse.

Ved Reglement af 10de Octbr. 1818 ere de hidtil manglende Bestemmelser for Kirkers og Kirkegaardes Indvielse naadigst givne, hvorved er sørget for, at denne Indvielses-Act overalt kan udføres med passende Værdighed. Ligesaa er ved naadigst Rescript af 26de Octbr. 1818 næriere bestemt Biskoppernes og Provsternes Pligter under de lovbefalede Bistatser.

Endelig har Hs. Kongelige Majestæt naadigst befalet en mere hensigtsmæssig og mindre bekostet

lig Indretning af de saakaldte Ministerial-Bøger i hvert Præstegjeld.

For at afhjælpe Mængden af en Stiftelse, hvor Lægevidenskabens Dyrkere gives tilstrækkelig Anledning til at erhverve mere udbredt practisk Kundskab om de forskjellige Sygdommes rigtige Behandlings-Maade, og om den ved al offentlig Sygepleie fornødne Medicinal-Oeconomie, samt for at bevirke, at Syge fra Rigets forskjellige Egne i usædvanlige og vanskelige Sygdoms-Tilfælde kunne forskaaffes den fornødne Hjælp, har Hans Kongl. Majestæt naadigst befalet, at Rigshospitalets Opførelse snarest mueligt skulle paabegyndes, og forisættes saavidt de dertil allerede bevilgede Summer tilstrække.

Vaccinationen udbreder sig-aarlig i Riget, og vinder stedse mere Tiltroe.

Amtes Sygehuse ere oprettede i Stordre Bersgenhans og Christians Amter.

For at opretholde almeen Orden i Landet, har Hs. Kongl. Majestæt uafbrudt henvendt naadigst Opmerksomhed paa, at hævde Lovene i deres fulde Kraft og at affkaffe indsnegne Misbrug.

Ved aarlige Indberetninger fra Rigets Høier seret om de af samme behandlede og paadømte Sager, har Hs. Kongl. Majestæt end mere grunde

fæstet sin Overtydning om, at den mundtlige Procedure for Rigets øverste Tribunal svarer fuldkommen til det Offentliges Lær.

Falste Forestillinger om det statsborgerlige Forhold, hvilke multigens vakttes eller afbenyttedes af Gldesindede, forlede i Esteraaret 1818 endeel Almuesmænd i nogle af Rigets Districter til ubesindige Foretagender imod den offentlige Rolighed. I det Hs. Kongl. Majestæt ved Lovens Kraftfulde Arm opretholdt den offentlige Rolighed, viiste Høisamme landsfaderlig Mildhed imod den vildfarende Mængde. Hs. Majestæt har imidlertid ladet paabyde og fremme nøiagtige Undersøgelser om, hvo der maatte være Ophavsmænd til sig Udaad, samt derhos befalet, at Saadanne skulle drages til Ansvar efter Lovene.

Med Tilfredshed har Hs. Majestæt for øvrigt bragt i Erfaring at endskjøndt trykkende Tidsomstændigheder og flere Næringskilders Aftagen muligen have oftere fristet til Lovens Krænkelse, saa er dog Forbrydelsernes Antal i de senest hencundne Aar formindsket. Hvor Lovens Ord paabød strengere Straf end almeen Sikkerhed fordrede, har Hs. Kongelige Majestæt udøvet den ham ved Grundloven hjemlede Benaadningsret, og har det været Høisamme en kjær Erfaring, at Fleerheden

af de Statssamfundet gjengivne Personer ved deres senere Wandel have retfærdiggjort den mod dem udviste Naade.

Saavidt Omstændighederne tillod det, har Hs. Kongl. Majestæt i flere Straffe-Anstalter befalet Iversættelsen af saadanne Indretninger, der give grundet Haab om, at Forbryderne herfra ville udgaae som bedre og dueligere Mennesker.

Med særdeles Velbehag har Hs. Kongelige Majestæt naadigst iagttaget Forligelsesvæsenets vedblivende heldige Fremgang i Riget.

For at opfylde et til Fredsmæglerne, der have udmærket sig i dette hædrende Kald, forlængst siden i Anordningerne givet Løfte, har Hs. Kongelige Majestæt naadigst indstiftet et Hæderstegn, for dermed at udmærke de Mænd, hvilke som Fredsmæglere, eller ved anden hæderværdig Borgerdaad have gjort sig fortjente til særdeles Agtelse.

Da Grundloven forudsætter, at ethvert Embede i Staten skal medføre en vis Rang, og det er af Bigtighed, at Embedsmænds indbyrdes Forhold fastsættes med Hensyn til Embedernes Bigtighed og Værdighed, saa har Hs. Kongl. Majestæt under 26de Juli 1820 naadigst udfærdiget et Rang-Reglement.

Ligesom Hans Kongelige Majestæt har draget naadigst Omsorg for Veivæsenet i Almindelighed, saaledes er naadigst befalet undersøgt det vigtige Veianlæg fra Trondhjem til Grændsen af Jämtland, hvorved disse Egnes Beboere ville blive deeltagende i en større og for begge Parter lige gavnlig Samfærdsel.

Hypptige Ildsvaader have opfordret Hs. Kongelige Majestæt til at paabyde strengere Orden med Bygnings- og Brandvæsenet i Christiania, og er derom udfærdiget provisorisk Anordning af 15de Novbr. 1819.

For at formindske Antallet af uafslagne Regnskaber for Statskassens Indtægter og Udgifter, samt for at bringe det derhen, at ethvert af disse Regnskaber Aar for Aar blive afslagne til de i Anordningerne fastsatte Tider, ere de lovbestemte Midler, efterhaanden som de ved Krigsaarene og Forandringerne i Penge og Skattevæsenet forvoldte Hindringer ere borttryddede, med tiltagende Strengthed anvendte, hvorved den saa høist fornødne Orden, med saa Undtagelser, i denne vigtige Deel af Bestyrelsen er bragt tilbage. Ogsaa er Afgjørelsen af de indkomne Regnskaber paaskynnet, i hvilken Anledning det er fundet nødvendigt, forsaavidt Sold- og Consumtions- Regnskaberne

angaaer, at oprette et midlertidigt Contoir til at revidere de ældre uafgjorte Regnskaber.

Statsregnskaberne, med hvis Afslæggelse det henstod formedelt en stor Mængde specielle Regnskabers Udeblivelse, ere afsluttede for Aaret 1819, og afleverede til Statsrevisorerne.

Til Lettelse for Skatteyderne i flere Egne af Landet med Hensyn til Udredelsen af de dem paa hvilende Skatterestancer, samt forsaavidt muligt at forsyne Statens Kornmagaziner med indens landsk Korn, har Hs. Kongl. Majestæt naadigst tilladt Landboerne til visse Tider i de 2 sidst henvundne Aar at betale med Kornvarer af indens landsk Avl, efter visse fastsatte Priser, deres Afgifter til Statskassen, hvorved ikke ubetydelige Skatterestancer ere liquiderede.

I Doereensstemmelse med Storthingets under 7de og 11te Septbr. 1818 fattede Beslutninger har Hs. Kongl. Majestæt naadigst befalet, at et Laan skulde reises for Kongeriget Norge. Formedelt flere sammenstødende Omstændigheder var dette Laan ikke for Dieblicket at erholde ved directe at optage Capitaler; men da saadanne imidlertid strax udfordredes for at forebygge Standsningen af flere virksomme Medborgeres Kjørelse, overdrog Hs. Majestæt, ved naadigst Res

skript af 2den Marts 1819 til en anordnet Dis-
 rection, imod Sikkerhed i Activer og Statsin-
 trader, at udstede rentebærende Statsobligationer,
 som forfalder til Indfrielse om 18 Maanedre, og
 senest til 31te Januar 1821, samt at discontere
 Wechselobligationer, og derfor at give som Valuta
 ommeldte Statsobligationer, hvis Udsættelse over-
 lodes Modtageren.

Det blev dernæst naadigt befale, at Unders-
 handling skulde aabnes om et directe Laan paa
 længere Tid, og blev da med Handelskasser Brø-
 drene Wenecke i Berlin affattet Contract om et
 successivt indbetalende Laan af nominelt Beløb
 900,000 Rigsdaler Hamborger Banco, for hvilke
 er udfærdiget Statsobligationer, som give Pant
 i Activer samt Statsinindrader, og indtages ef-
 terhaanden i 21 Aar. Det indkomne Beløb an-
 vendes fornemmelig mod betryggende Sikkerhed
 til Udlaan ved en i dette Dienes forordnet Dis-
 rection, der af Hs. Kongl. Majestæt naadigt er
 meddeelt fornøden Instruction.

Ved Placat af 13de August 1818 samt ved
 Resolution af 18de Januar 1819 har Hs. Kongl.
 Majestæt naadigt bestemt Myncepræget saavel for
 grov Courant som for Skillemynt, hvilket Prag

derefter er brugt ved Udmyntningen paa Kongsbjerg.

Ifølge Lov af 13de August 1818 fastsatte Directionen for den midlertidige Rigsbank, at 31te Mart 1819 skulde være den Termin, inden hvilken Rigsbankens Sedler skulde indløses. Da det midlertidig erfarede, at den bestemte Termin var alt for kort for det fjerntliggende Finmarken, blev Rigsbank-Directionen naadigst bemyndiget til at forlænge Rigsbanksedlernes Indløsnings-Termin i Finmarkens Amt indtil Udgangen af Juni 1819.

Da Forretningerne ved den midlertidige Rigsbank ikke til den foreskrevne Tid, 3 Maanedes efter Rigsbanksedlernes Indløsning, kunde endelig opgjøres, har Hs. Kongl. Majestæt Tid efter anden naadigst forlænget Terminen, inden hvilken Rigsbank-Directionens Functioner skulde ophøre, indtil 31te Juli 1820, og da samtlige Forretninger, vedkommende Rigsbanken, end ikke til denne Tid kunne tilendebringes, er det ved naadigst Commissorium paalagt Directionens Medlemmer at sammentræde, for, som Realisations-Commissarier at ordne Rigsbankens uopgjorte Anliggender.

Ved naadigst udfærdigede Placater under 22de Octbr. 1818, 7de Juli 1819 og 23de Juni 1820,

har Hs. Kongl. Majestæt kundgjort Størrelsen for hvert Aar af Skatten paa Formue og Næring for at dække Laanet til Rigsbanksejdlernes Indløsning, alt i Overeensstemmelse med den af Storthinget under 14de Septbr. 1818 procentvis fastsatte Fordeling af bemeldte Skat for Aarene fra 1ste Juli 1818 til 1ste Juli 1821.

Af de i Folge Tilladelse i Lov af 14de Juni 1816 oprettede midlertidige Laane- og Discontos Indretninger, hvis udgivne Repræsentativer, efter Lov af 13de August 1818 skulde være inddragne inden 11te Septbr. 1819, har Indretningen i Trondhjem indkaldt dens Repræsentativer til Indløsning, hvilket derimod ikke er sket, forsaavidt de øvrige 3 Indretninger angaaer, hvorfor løvlig Tiltale er begyndt med Interessenterne til de endnu ikke indfrieede Repræsentativers Indløsning.

Underhandlingerne, der vare indledede med den Kongl. Danske Regjering angaaende Afgjørelsen af flere Gjenstande, som hidrørte fra Norges forrige Forbindelse med Danmark, ere tilendes bragte.

Med den under 1ste Septbr. 1819 i saa Henseende afsluttede Convention er Norges Bidrag til Beskridelsen af den forrige fælleds Dansk-Norske Statsgjeld endeligen bestemt; ligesom og derved

er betinget Udleveringen af de Norge tilhørende, men i Danmark forvaltede Fonds, samt derhos de Grundsætninger fastsatte, hvorefter Norges Andeel i fælleds Fonds og Indretninger nærmere skulde bestemmes. Endelig har Conventionen stadfæstet Norges Afkomst til af Danske Archiver at erholde udleveret alle Acter og Documenter, der vedkomme Norge, hvorhos Hs. Majestæt Kongen af Danmark har vedtaget for Sig og Efterkommere at udelade Norges Riges Skjoldmærke af det Kongl. Danske Vaaben. I Forbindelse med, og som Følge af denne Convention er under 20de April 1820 affluttet den specielle og endelige Opgjørelses-Act med Danmark.

Ved denne Act er antaget, at ingen videre Forpligtelse skulde paahvile Kongeriget Norge, med Hensyn til de fælleds for Norge og Danmark før disse Rigers Adskillelse fra Banken udgivne Repræsentativer, end at de i Norge indløste Dansk Courantsedler skulde tilintetgjøres i Oversværelse af Kongl. Danske Commissarier. Dette er under sidkafvigte Sommer fuldbyrdet.

Ligesom Hs. Kongl. Majestæt paa Grund af Storthingets Beslutning under 4de Juni 1818 naadigst har ladet indkalde Ihændehavere og Eiere af de til den forrige Dansk-Norske Statsgæld

henhørende Statsfor skrivelser, hvilke med Norske Statsobligationer skulle ombyttes, saaledes har Hs. Kongl. Majestæt, efterat Opgjørelses-Akten var affattet, lige naadigst befalet ved Proclamaat indkalde Zhændehaverne og Eierne af forommeldte Statsfor skrivelser til at melde sig. Derimod har den Kongl. Danske Regjering, i Følge den affattede Convention, udliveret de Documenter, der angaae den forrige Dansk-Norske Statscasses hos Norske Borgere udestaaende, nu Norge tilfaldende Fordringer.

De Norge alene tilhørende Fonds, der beroede i Danmark, ligesom og de Andele af fælleds Fonds, hvilke i Følge Opgjørelsen bleve tilfagte Norge, ere allerede komne dette Rige tilgode ved en med Danmark truffen Liquidation i Betalingerne af Statsgjelden.

Ligesaa ere de Norske Documenter og Kaarter af Danske Archiver udliveredede og tilbeels allerede her indtrufne.

Da som en Følge af Opgjørelsen med Danmark den forrige Dansk-Norske almindelige Enkescase er deelt imellem begge Riger, har Hs. Kongelige Majestæt under 23de Juni 1820 naadigst bestemt, at Administrationen for den Norske Enkescase herefter tillige skal bestyre den Norske Afs

deling af den forhen værende almindelige Enkeskasse, dog at begge Casser stedse skulle have deres Fonds og Cassevæsen aldeles adskildt fra hinanden.

Da Rigets Brandforsikrings Anstalt for Huse og Gaarde af Hs. Kongl. Majestæt betragtes som et Institut, tilhørende dem, hvis Eiendomme ere assurerede, saa er det anseet for passende, at denne Indretnings Cassevæsen blev antaget en egen Casseferer, og at et eget Contoir blev oprettet under Finans-Departementet for at expedere alle Sager og revidere alle Regnskaber, der vedkomme Brandforsikringen, og ere de fornødne Bestemmelser i saa Henseende naadigst udfærdigede.

De betydelige Ildsvaader i Drammen, Frederikshald og Trondhjem have gjort det nødvendigt ved Placat af 31te Mai 1819 at paabyde for engang en Brandcontingent af 1 Spd. for hver forsikret 100 Spd. af de den 30te Juni 1819 forsikrede Huse og Gaarde; men for ethvert af de øvrige Halvaar er det forblevet ved den i Placat af 10de Mai 1817 ordentligviis paabudne halvaarige Brandcontingent. Naar de saarlige udestaaende Brandcontingenter indkomme, vil ikke alene de Erstatningssummer, som Vedkommende

have tilgode, kunne udbetales, men ogsaa Indretningens Gjeld til Statskassen afgjøres.

Med Hensyn til Toldafgifternes næiere Bestemmelse, udfærdigede Hs. Kongl. Majestæt under 7de Decbr. 1818 naadigst en provisorisk Anordning angaaende Told- og Consumtionsvæsenet, der ophævede alle ældre Toldbestemmelser, forsaavidt disse ei udtrykkeligen ere anførte, som gjeldende. Denne Toldanordning traadte i Kraft 1ste April 1819.

Den forrige Anordning for Told- og Consumtions- Væsenet af 1ste Febr. 1797 indeholdt mange Bestemmelser med Hensyn til Norges daværende Forbindelse med Danmark; den havde desuden allerede før 1807 modtaget flere og forskjellige Forandringer ved samme Lovbud. Disse forøgedes end mere under Krigstilstanden fra 1807 til 1814, samt ved de gjentagne Omveltninger i Pengevæsenet, Myntfodens Forandring og Rigers nye politiske Stilling. Samtlige disse Omstændigheder havde til Følge, at Lovbestemmelserne for Told- og Consumtionsvæsenet vare saamangfoldige og udviklede, at ifkuns saare faa med Lethed kunde bedømme deres Pligter og Rettigheder.

Ved af disse saare adspaltede Dele at sammensætte et Heelt, er Hs. Kongl. Majestæt gaaet ud fra den Grundsætning at lægge saa faa Hindringer som mueligt i Veien for Handelens og alle Næringers frie Udvikling, ligesom og, saavidt det lod sig gjøre, at sammendrage de flere paa budne Afgifter under een Benævnelse; men uanset nogle Afgifter derved bortfalde, ere dog Indtægterne for Statscassen i det Hele forøgede.

I Betragtning af Kornhøstens maadelige Udfald i 1818, er ligeledes ved provisorisk Anordning af 7de Decbr. 1818 naadigst befalet, at den nye Toldtarif for Indførselstolden af Rug, Byg og Havre samt Meel af disse Kornsorter ikke skulde træde i Kraft før til 1ste Juli 1819.

Hs. Kongl. Majestæt har imidlertid naadigst bemærket Nødvendigheden af nogle Forandringer og nsiere Bestemmelser i ommeldte provisoriske Anordning angaaende Told- og Consumtionsvæsenet, hvilket har bevirket Udfærdigelsen af den provisoriske Anordning, dateret 5te August 1819 angaaende Postpengenes Beregning, ligesom og flere specielle Resolutioner. Da anmeldte Told- og Consumtions- Anordning har ophævet de saakaldte Sportler, som udgjorde endeel af Told- og Consumtionsvæsenets Berjentes Embeds- Indtægter

saar har Hs. Kongl. Majestæt fundet sig foranles diget til, for at holde Betjenterne stadesløse, naar digst at approbere et nyt Regulativ for de Procenter, som af Indtraderne skulle ved hvert Toldsted især tilflyde Told- og Consumtionsvæsenets Betjente.

For næiere at paasee Overholdelsen af Toldanordningerne ere Krydsfartøier udsendte langs Kysterne.

Med de forenede Nordamerikanske Stater har Hs. Kongl. Majestæt for begge de forenede Riger ladet afslutte en paa gjensidig Handelsfrihed grundet Venstabs- og Handels-Tractat, som under 24de Juli 1818 er ratificeret.

Hs. Kongl. Majestæt maa beklage, at det slette Udfald af Høsten i Aaret 1818 frembragte for Hs. Majestæts troe Norske Folk Lidelser og Savn, som det ei stod i Hs. Kongl. Majestæts Maag at afhjælpe. Derimod er Riget i de paa følgende 2 Aar velsignet med rig Afgrøde, og Hans Kongl. Majestæt har med Glæde bemærket den Norske Jorddyrknings aarlige Fremgang.

Fisfærierne have med saa Undtagelser været særdeles indbringende, hvorimod Skibsfarten, — denne for en stor Deel af Riget saa vigtige Næ-

ringskilde, — har i Norge, som i de fleste Europas Lande ikkuns været lidet lønnende.

Bjergverksdriften og Bjergverkerne have begyndt at høre sig noget af det Forfald, der var en Folge af Krigstilstanden og den paafulgte Standsning i Handelen. Hans Majestæt nærer det Haab, at Omstændighederne snart ville igjen oplive den, især for det Eødenskjeldske Norge vigtige Trælleshandel.

Ved Kongsberg Sølvverk ere de paabegyndte Arbeider til Optagelse af Arnen Grube, og Fuldførelsen af Kronprinds Frederiks Stol, fortsatte efter den lagte Plan, og adskillige opdagede Ansviisninger give for øvrigt godt Haab om en heldig Drift i Fremtiden.

Over de Staten tilhørende Glasverker, som ved Forpagtnings- Tidernes Udløb af Forpagterne afleveredes, ere paa Grund af Storthingets fattede Beslutning flere Auktioner afholdte; men da antagelige Bud ei derved bleve opnaaede, sattes Verkerne indtil videre i Drift for Statskassens Regning.

Ifølge Lov af 8de September 1818 er Værksen i Christiania istandbragt, ligesom og en Værk i Trondhjem oprettet. I Overeensstemmelse med Storthingets Adresse angaaende Befordringen af

Norges udenrigske Post, har Hs. Kongl. Majestæt under 1ste Juni 1820 ladet afflutte en Convention med den Kongl. Danske Regjering, hvorefter en norsk Post kan oprettes søværts fra Frederiksværn til Frederikshavn i Jylland; hvilken Indretning kan til Foraaret sættes i Gang.

For at skaffe Bjergstaden Nøraas samt de østlige Dele af Søndre; Trondhjems og Hedemarskens Amter en ordentlig Postgang, er den Foranstaltning truffet, at Posten fra Christiania til Trondhjem, der afgaaer 2 Gange om Ugen, befordres deels igjennem Guldbrandsdalen over Dovrefjeld, deels igjennem Østerdalen om Nøraas.

Den i forrige naadigste Beretning til Stortinget, som paabegyndt omtalte Ryddiggjørelse og Udvidelse af Brangfossen i Tellemarken, er fuldført, og efter den naadigst anordnede Commissions Forslag ere de fornødne Foranstaltninger svæiede til at vedligeholde Orden ved Tømmerflodningen fra Dyre; Tellemarken, og til at forebygge at Tømmeret ikke i Fremtiden skal opdunyes i Fossen.

Ifølge Lov af 17de August 1818 ere de fornødne Foranstaltninger naadigst truffet til Optagelsen af en ny Matricul til Bestemmelse af Grundeidendommernes Skatteskyld i Riget. De spes

cielle Districts, Sammenlignings-Commissioner have fast overalt fuldført det dem overdragne Hverv, ligesom Hoved-Sammenlignings- og Matriculerings-Commissionen har udført dens Arbejde i Christians Amt samt den største Deel af Hovedmarkens og Aggershuus Amter.

I Overensstemmelse med Loven af 6te Juni 1816, der ophæver Frikydsen, hvorimod Omkostningerne ved Skydsbefordring i offentlig Tjeneste forskudsviis udredes af Statscassen, har Hans Kongl.-Majestæt aarlig ved naadigst udfærdigede Placater kundgjort hvad Sum der i saa Henseende maatte lignedes paa Matriculskylden til Refusion af Statscassens Skydsudlæg.

Med Hensyn til de saakaldte Sjettepenge af Arv, der søres ud af Riget, er naadigst antaget og under 19de Mai 1819 kundgjort, at disse Afgifter herefter ikkuns beregnes Statscassen til Indtægt i de Tilfælde, da Arven tilfals der Indvaanere af Stater, hvor Norske Borgere maa betale en lignende Afgift, i hvilken Anledning Overenskomster ere truffne med flere Stater.

Til Fuldbgyrdelse af den bestemte Organisaton af Rigets Forsvarsvæsen til Lands, har Hs. Kongl. Majestæt, i Overensstemmelse med Loven af 5te Juli 1816 og den derpaa grundede Platt

for Armeen, der traadte i Kraft 1ste Januar 1818, naadigst afgivet de i saa Henseende fornødne Bestemmelser.

Saaledes er fastsat hvilke af de tiloversblevne Artillerie; og Cavallerie; Qvarterer der skulle betragtes som overtallige, hvorved er taget stadig Hensyn paa at forene Vedkommendes Fordeel med Tjenestens Tarv.

Lovbestemmelserne for de ved den forrige Armees Cavallerie-Corps'er og Regimenter oprettede saakaldte Heste; Hjelps; Casser, har Hs. Kongl. Majestæt naadigst anseet som fremdeles gavnlige, og har derfor troet, at samme burde forblive uforandrede; kun ere disse Cassers Fonds, efter et passende Forhold, deelte imellem de nye organiserede Artillerie; og Cavallerie; Corps'er, saa at ets hvert af disse nu har sin egen Hestehjelps Fond.

Af de ved ældre Lovbestemmelser for Militaire Staten udlagte Embedsgaarde, er, efter nyeste Overlæg gjort Valg til Boeliger for Corps; og Compagnie Cheferne i de dem naadigst anfortroede Districter. So; saavidt enkelte Districter mangledes passende Chefs; Bolig, har Hans Kongelige Majestæt naadigst befalet en saadan tilveiebragt ved lovligt Mageffekte imellem de andensteds tiloversblevne Chefsgaarde og det beneficerede Gods.

Saavidt de ved Bortforpagtningen af de overtal-
lige Chefsgaarde, der ere bygselledige, udkomne
Summer have tilladt, er ifølge Lov af 14de Au-
gust 1818, Opførelsen af fornødne Baaningshuse
paa Chefsgaarde paabegyndt efter de naadigst ops-
proberede Tegninger og Forskrifter.

En ikke uvigtig Besparelse i Statens Udgif-
ter er tilveiebragt ved at forene den hidtil væren-
de høiere Militair- undervisnings- Anstalt med
Landcabet- Corpset, og ved deraf at danne den
Kongelige Norske Krigsskole, som nu er organiseret
ret i et rigtigere Forhold til Armeens Størrelse
og Krav.

Saavidt de anviste Fonds have været til-
strækkelige, har Hs. Kongl. Majestæt ladet Armeen
forsyne med fornødne Vaaben og Munderings-
Sager, samt befalet anskaffet de meest tiltræns-
gende Krigsfornødenheder. Den efter Krigen fos-
refundne almindelige Mangel baade ved Armeen,
de til Landets Forsvar fornødne Fæstninger og Ara-
senalerne, er imidlertid vistnok endnu ikke tilstræk-
keligen afhjulpen.

At see den Norske Marine forøget og fuld-
tallig efter Rigets Tarv, har stedse været iblandt
Hs. Kongl. Majestæts kjæreste Ønsker. De an-
slaaede Fonds have imidlertid blot været beregnes-

de paa hvad der udfordredes til Vedligeholdelsen af hidtil værende Indretninger og Krigsfartøier. Det nye oprettede Søcadet-Corps har alligevel havt heldig Fremgang, og det ved Reglement fastsatte højeste Antal Cadetter er allerede fuldtalstligt. Paa Grund af, at Værfts-Localerne i Christian sand og Frederiksværn fandtes utjenlige til Anlæg af et Hoved-Etablisement for Marinen, hvor det fornødne Antal af Orlogs- og Skjærsgaards-Fartøier kunde bygges, vedligeholdes og betryggende opbevares, har Hs. Kongl. Majestæt, efter en af Sagkyndige forfatter, og af Marines-Departementet underdaniqst fremlagt Plan, naadigst befalet, at et nyt Marine-Etablisement skal paabegyndes ved Horten, som det Sted, der af alle meest fuldkommen forener de væsentlige Egenskaber ved et saadant Etablisement's Locale. I den Anledning ere de fornødne Grundeieendomme ved Horten indkjøbte og Anlæger til en Beding, fikket til større Skibes Bygning, paabegyndt.

Da et Fyr paa Fuglehuk-Skjæret 1 en halv Mil norden for Færder i Christiania-Fjorden er anseet at være væsentlig nyttigt for Skibe, der nødes til om Natten at indseile Fjorden, har Hs. Majestæt naadigst befaler, at paa bemeldte Skjær skal oprettes et indenlands Fyr, og at dette til

Udmærkelse fra det nærliggende Fyr paa Færder skal være et Blinkfy.

Hans Kongl. Majestæt vil for øvrigt herved have Norges Riges Storthing naadigst tilkjendegivet, at Hs. Majestæt er beredt paa, i Forening med Folkets udvalgte Mænd, nærmere naadigst at overveie og at afgjøre det fornødne med Hensyn saavel til flere af ovennævnte Anliggender, som til Alt, der paa nogensomhelst Maade kan bidrage til Norges Riges Hæder og Hæld. Ligesaa forventer Hs. Kongl. Majestæt med Tryghed, at de fra Landets forskjellige Egne forsamlede Mænd, ville, ved deres Localkundskaber og Erfaringer samt modne Overlæg, med Enighed og Kraft understøtte Hans Kongl. Majestæts landsfaderlige Villie og Bestræbelser.

Hs. Kongl. Majestæt forbliver Norges Riges Storthing med al Kongelig Naade og Yndest vel bevaagen.

Givet paa Stockholms Slot, den 6te Januar 1821.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

(L. S.)

Peder Anker.

L. Stoud Platou.

4) "Deres Excellence, Norges Riges Statholder!
 Overeensstemmende med Grundlovens Bud er Norges Riges tredie egentlige Storthing forsamlet, for at beraadslaae over Fødelandets Anliagen der. Af den nys oplæste, af Hans Kongl. Majestæt Storthinget naadigst meddelte Underretning om Rigets Tilstand, vil National Repræsentationen vistnok med sand Beroligelse have erfaret hvor saare meget Gødt, der siden Rigets Forening med Broderlandet i Almindelighed, som siden seneste Storthing i Særdeleshed, til Fødelandets Opkomst er udrettet. Men ingenlunde maae vi, ingenlunde bør vi derfor skjule for os selv, hvad Erfaring og Local Kundskab om Rigets forskjellige Egne noksom viser, at større og mindre Mangler herske i det Indre ved Handels Standning og Næringskilderne dermed forbundne successive Tilintetgjørelse. Landsfaderen, Rigerne fælleds Konge, Han, til hvem Borgeren i sin Nød saa gjerne tyer, fordi Erfaring fuldeligen har vist og viser, hvorlunde Han, hvor Han kan, med rund Faderhaand hjælper den Trængende, — Han vil, ved sin seneste Nærværelse inden Rigets Grændser, noksom have gjort denne Erfaring. Ikke være det imidlertid her sagt, for at forsøge et Mismod, der maaskee for Tiden hos Mange

kun altfor meget er udbredt. Kjende bør vi til
 Grunden vor Stilling, for at kunne afhjælpe dens
 Mangler; men kjende vi den fuldeligen, da tør-
 de vi maasse og vorde overbeviste om, at end
 eier gamle Norge Kræfter til, efterhaanden at af-
 hjelpe sin Trang, saalænge Enighed hersker, saa-
 længe den lovgivende og udøvende Magt sælleds
 have Eiltroe til hinanden, kort, saalænge
 Statskræfterne i Forening med det enkelte Indis-
 vid virke til eet, ikke til forskjelligt Maal. Fred
 have Evillingrigerne med deres Naboer; Hs. Kon-
 gelige Majestæt har i sin Tale naadigst forskret
 os herom; Fred har Norge i sit Indre, imedens
 over saa mange af Europas Stater — i pecuni-
 air Henseende underkastede samme Trængsler som
 vort Fødeland — end synes at hvile et Uveir,
 der allerede bebuder sig ved Lynglimt fra Horizons-
 ten. Saare vigtige vilke sandsynligen de Forslag
 være, som ved nærværende Storthing forelægges
 National-Representationen til Bedømmelse; men
 jo vigtigere de ere, jo større Ret har Nationen
 og til at fordrø, at de skulle drøstes med Til-
 sidesættelse af alle smaalige Videnskaber, at de
 skulle drøstes blot med Hensyn til Fødelandets,
 ikke til eget Vel, uden hvor dette med hiint kan staae i
 Forbindelse. Den er reist denne herlige Bygning,

Norges Constitution, ved Folkets Kraft og vor Konges vise Maadehold, i en Tidspunct, da Scandisens Nationer vare rede at tilintetgjøre hinanden, og uden at den er bygget, som Constitutioner i Almindelighed, paa Borgerkrig og Borger: Eves dragt; den vedligeholdes ved sand Patriotisme, ved Mod, Kraft og Enighed!

Saaledes gaaer da nu National:Repræsentationen over til sit vigtige Hverv, i det den med Inderlighed udraaber: Gud bevare Kongen og hans Riger!

Sibbern,
p. t. Præsident."

Den til at complimentere Regjeringen igaar udnævnte Deputation afgik fra Storthinget i dette Erinde. Ved dens Tilbagekomst i Storthinget berettede den, at Hs. Excellence Statholderen havde bevidnet Storthinget den Norske Regjerings Forbindelighed for den Samme herudi viiste Opmærksomhed

Var 1821 den 9de Februar blev Storthinget holdt.

I følge Lodtrækning skulde Votering ved Navneopraab begynde indtil næste Præsidentvalg ved Repræsentanten for Laurvigs Grevskab.